

**STUDIU PRIVIND
FONDUL CONSTRUIT, MONUMENTE ȘI
SITURI ARHEOLOGICE**

elaborator : arh. MÁTHÉ Zoltán / SC ARC STUDIO SRL

Zona studiată în cadrul PUZ Munții Harghitei cuprinde o serie de așezări, printre care municipiul Miercurea Ciuc, orașul Vlăhița, o stațiune balneo climaterică de interes național (Băile Tușnad) precum și comune din trei zone istorice diferite ale regiunii: Ciuc (Ciceu, Siculeni, Racu, Mădăraș, Dănești, Cârța, Sântimbru, Sânsimion, Tușnad-Sat), Odorhei (Lueta, Merești, Zetea), Gheorgheni (Voșlobeni, Suseni). Mai trebuie menționate așezările balneare de interes local Băile Homorod și Sântimbru-Băi. În mod evident, fondul construit pe acest teritoriu este foarte diversificat și poate face obiectul unui studiu foarte amplu. Totuși, din punctul de vedere al PUZ, acest studiu ar avea relevanță redusă, întrucât în cazul majorității acestor așezări nu putem vorbi despre un fond construit tipic pentru turismul montan.

Aria mai restrânsă, marcată în planurile de situație, cuprinde în esență 5 zone construite mai compact, precum și construcții și grupuri de construcții răzlețe. Acestea din urmă sunt răspândite în teritoriu și au un impact redus. Cele mai multe sunt case de vacanță, bună parte fiind construite fără autorizație.

Cele 5 zone / așezări menționate sunt: Băile Tușnad, Harghita Băi, Harghita Mădăraș, Sântimbru Băi și Băile Homorod.

Zona delimitată în planuri de situație ca centrul de interes al studiului (zonă eminentă destinată sistemului de pârtii de schi) cuprinde, dintre așezările susmenționate, Harghita Băi și Harghita Mădăraș.

Cele cinci așezări sunt foarte diferite, fiecare având proprietăți care le individualizează.

Băile Tușnad este declarat oraș, fiind, cu cei 1617 locuitori conform ultimului recensământ (față de 1728 în 2002), cel mai mic oraș din România. Este stațiune balneo climaterică de tradiție. Băile au funcționat din 1842, iar după distrugerea din timpul revoluției din 1848-49, în 1852 însuși împăratul Franz Josef a ordonat reconstruirea. Turismul balnear s-a dezvoltat încă din secolul XIX., construindu-se o serie de vile, mai târziu (anii 1970) hoteluri. Lacul Ciucaș a fost creat în 1900, iar în 1928 a fost construită baza balneară de lângă lac.

Deși cu tradiție balneară de peste 150 ani, Tușnad Băi nu are construcții declarate monument. De fapt, acest lucru este valabil pentru ansamblul zonei restrânse.

Datorită caracterului complex, de oraș balnear și așezare locuită permanent, Băile Tușnad nu se încadrează în tipicul zonelor construite care fac obiectul prezentului studiu. Prezentul PUZ nu se va referi la localitatea Băile Tușnad, întrucât localitatea are alt specific dominant și poate fi studiat independent.

Harghita Băi este un caz total diferit. Deși dezvoltat tot bazat pe apele minerale specifice locului (solfatare cu gaze sulfuroase), primele construcții pentru deservirea celor veniți la tratament au fost realizate în jurul anului 1920. Determinantă este deschiderea, în anii 1950, a exploatării de caolin, care în acest moment este un capitol închis, dar cu urmări care se resimt. Această exploatare minieră înseamnă construcții tipice activității, precum și locuințele colective de slabă calitate ridicate pentru cazarea personalului.

Pe lângă minerit și băi (mofete) aici s-a și schiat deja anterior anului 1989, pârtiile fiind folosite de către locuitorii din zonă. După 1990 stațiunea a început să fie atractivă pe arie mai largă, prin construirea a noi pârtii și facilități de cazare.

Fondul construit cuprinde mai multe categorii de construcții:

- construcții cu caracter industrial, realizate pentru activitatea de minerit
- locuințe colective și construcții pentru servicii, realizate în anii 1950-1960.
- cabane și alte unități de cazare (Cabana Uz Bence, pensiuni, hotelul Ozon)

- fostele imobile de interes militar, construcții cu volum mare care sunt printre primele realizate în zonă și sunt determinante în configurația spațială a „centrului” stațiunii. Este vorba de cele două foste cazărmi, dar inițial despre construcția care este astăzi hotelul Ozon.

- case de vacanță

Față de aceste categorii există câteva excepții sporadice.

Harghita Mădăraș este singura așezare din zonă care există numai datorită pasiunii pentru schiat. Până nu demult singura construcție a fost cabana construită în 1941, la o altitudine de 1650 m. După 1989 a început construirea unor cabane, pensiuni, restaurante, și, bineînțeles, case de vacanță.

Majoritatea construcțiilor sunt realizate pe platoul deschis, în jurul primei cabane construite în zonă

Sântimbru Băi este o stațiune balneară de interes local, dezvoltat începând cu anii 1920. Aici s-au realizat mai multe unități pentru băi care folosesc apa sulfuroasă cu miros specific. Deși oficial nu există locuitori permanenți, există tot mai mulți locuitori de sezon, care își petrec aici jumătatea de an în care drumul de acces este circulabil. Majoritatea construcțiilor sunt case de vacanță, majoritatea sunt construite fără autorizație.

Băile Homorod este o localitate cu băi de apă minerală, de interes local. Aici s-au construit mai multe vile, datorită interesului pentru apele minerale. După naționalizare s-a găsit repede utilitate pentru aceste vile, Băile Homorod devenind centru pentru tabere de pionieri. Multe din aceste vile sunt în paragină, după desființarea organizației. Recent s-a construit, mai degrabă pentru cei aflați în transit, pensiunea și restaurantul Lobogó, care ulterior s-a dovedit a fi factor determinant de dezvoltare, același investitor realizând pista de schi, precum și amenajări pentru alte activități recreative (centru de călărie, terenuri pentru sport).

Din punct de vedere administrativ stațiunea aparține de orașul Vlăhița.

În cele ce urmează, se prezintă analiza scurtă a fondului construit pentru patru din cele cinci așezări. Așa cum s-a menționat anterior, Băile Tușnad nu se încadrează în tipicul studiat în cadrul acestui PUZ.

HARGHITA BĂI

Așa cum am menționat anterior, fondul construit din localitate este de mai multe tipuri. Dintre acestea prima categorie despre care se cuvine a se scrie este cea a construcțiilor legate de minerit, deoarece această activitate pare a fi un capitol închis care lasă o moștenire grea, nu neapărat în ceea ce înseamnă construcțiile, dar și în ceea ce privește urmările pe care cadrul natural le suportă. Situația este cu atât mai gravă, cu cât ansamblul minei se află la singura intrare în localitate, deci oricine vine aici, întâlnește acest ansamblu vrând-nevrând. Dacă în viitor lacul de decantare va putea fi eventual valorificat iar platoul de steril va fi poate înghițit de natură, construcțiile lăsate în paragină pot cauza probleme importante.

Construcțiile legate de mină sunt hale, imobile pentru procesarea caolinei, imobil pentru birouri. Ele au regim de înălțime până la P+2, sunt realizate la nivelul strictului necesar (volum simple, acoperite cu terasă sau șarpantă cu pantă mică și învelitoare azbociment ondulat sau tablă cutată, tencuieli gri, sau, în unele cazuri, netencuite).

Treri dintre construcții sunt legate de câte un corp pentru bandă rulantă, în cadrul procesului tehnologic de exploatare. Mai există structura unui turn tehnologic. Aceste construcții sunt părăsite, nu mai au tâmplării, sunt în stare avansată de degradare. În acest moment pare clar, că activitatea de minerit nu se va relua, iar dacă acest lucru se va întâmpla totuși, e greu de crezut că noul proprietar va dori să le renoveze. Datorită caracterului industrial, ele nu vor fi determinante pentru reglementările privind

viitoarele construcții. Varianta la îndemână ar fi dezafectarea lor completă, cu asanarea terenului afectat.

Trebuie totuși menționat, că starea unora din punct de vedere structural permite reconversia, ceea ce în perioadă de criză poate fi o soluție pentru anumiți investitori. În acest caz reglementările vor trebui să determine apropierea lor de caracterul prevăzut de ansamblul localității. Orice activitate turistică s-ar preta pentru ele, va fi nevoie de demolarea unora, pentru a aduce gradul de ocupare a terenului la un nivel normal pentru acea activitate. Este indicată studierea păstrării turnului, cu posibile utilizări pentru sporturi extreme sau punct de observare. În mod evident deciziile privind reutilizarea vor fi precedate de expertize tehnice privind starea structurii.

Avansând spre interiorul localității se pot întâlni o serie de construcții tehnologice care deserveau mina (de exemplu stații de transformare). Acestea sunt deasemeni în stare proastă, majoritatea sunt nefuncționale. Cele care nu sunt necesare în continuare, trebuiesc demolate.

Alte construcții care deserveau activitatea de la mină sunt locuințele și serviciile aferente. S-au construit două blocuri de locuințe P+2, construcții simple, totuși diferite: unul din zidărie tencuită, bloc de locuință tipic anilor 1960-1970 pentru mediul rural, strict funcțional, celălalt (construit anterior) folosește materiale uzuale pentru zona montană, socluri din piatră, parter zidit, nivele superioare din lemn. Ambele au șarpantă înaltă. Ele sunt în stare tehnică proastă, dar sunt locuite și astăzi.

Pentru deservirea locatarilor, mai târziu și a turiștilor, s-au construit o serie de magazine, majoritatea construcții parter, fără valoare urbanistică (prin amplasare), arhitecturală (prin concepție sau aspect) sau financiară (prin starea tehnică).

Pentru acestea cea mai la îndemână intervenție este demolarea, așa cum una

din construcțiile P+1 construite în anii 1980 este în curs de dezafectare.

O prezență interesantă, dar străină este cea a turnului de răcire. Acest turn poate fi folosit ca turn pentru exerciții de cățărare sportivă.

Unitățile de cazare sunt o prezență marcantă în localitate și, fiind un sector cu potențial de dezvoltare important, în strânsă legătură cu activitatea de bază, turismul de vară și de iarnă, a regiunii. Din acest moment merită o analiză mai profundă.

Deși se poate spune, că într-un fel sau altul, majoritatea construcțiilor de aici sunt de fapt „structuri de cazare”, este o diferență importantă între cele individuale și cele colective, mai ales prin volumul construcțiilor. Mai este o diferență importantă: dacă în cazul caselor de vacanță o bună parte sunt construite ad-hoc sau pe baza unor proiecte ascunse în anonimat, pensiunile sunt construcții proiectate, deci așteptările față de calitatea lor pot fi mai mari.

Între aceste structuri de cazare trebuie amintită în primul rând cabana Uz Bence. Construirea acestei cabane a fost decisă în 1940 de către EKE (Societatea Carpatină Ardeleană), filiala Ciuc. Construcția a fost realizată după proiectul lui Schmitt József și a fost dată în funcțiune în 1942. Faptul, că se cunoaște proiectantul, este notabil pentru o construcție din această perioadă. Construcția a fost modificată în timp, atât în exterior, cât și la interior. S-a schimbat învelitoarea (s-a montat tablă ondulată de culoare verde în locul țiglei), s-a montat placaj din lemn la

fațadă (din imagini de arhivă rezultă că inițial construcția a fost tencuită sau vopsită în alb), s-au efectuat compartimentări interioare, inclusiv mansardarea. Totuși, volumetria construcției s-a păstrat. Construcția este o reprezentantă importantă a arhitecturii montane a vremii, cu elemente valabile și astăzi: materiale locale (piatră, lemn) în vederea reducerii cheltuielilor de transport și punere în operă, volume simple, acoperire cu streașină lată pentru protejarea fațadelor. O altă caracteristică a vremii în care construcția s-a realizat, panta mare a acoperișului se datorează materialului folosit pentru acoperire.

Cabana Uz Bence are 50 paturi și 30 locuri la restaurant.

Hotelul Ozon este situat izolat, deasupra restului stațiunii. Pe amplasament a existat o construcție ridicată de armata maghiară în perioada 1940-44, cu rol de centru de recuperare pentru soldații răniți în război. Din acea construcție s-au păstrat zidării de la parter, peste care s-a ridicat un etaj și o mansardă. Acest lucru s-a realizat la sfârșitul anilor 1980, când construcția a fost simplu tencuită. Ulterior s-au realizat

îmbunătățiri, parțial pentru corespundența cu cerințele pentru clasificarea turistică, parțial pentru îmbunătățirea aspectului. Astăzi nivelele superioare sunt din lemn aparent. S-a realizat o extindere la nivelul parterului, pentru a se mări restaurantul.

Deși această construcție nu prezintă valori arhitecturale deosebite, este o prezență care se încadrează în specificul locului, și, chiar după modificările aduse, formează un întreg cu celelalte construcții din perioada 1940-44. Fiind izolată, ea nu intră în dialog (ca poziționare, volum sau aspect) cu alte construcții din zonă. Unitatea dispune de 80 locuri de cazare, 80 de locuri în restaurant și 40 locuri la bar.

Pensiunea Pokat s-a realizat deasemeni în afara grupului compact construit al stațiunii, în aval, înaintea intrării în stațiune. Construcția are aspect „tipic” de cabană, cu pereți din lemn, acoperire cu pante înalte, deci se poate spune că se încadrează în

specificul locului. Altfel, este o construcție realizată fără pretenții arhitecturale. Datorită izolării nu se pune problema încadrării în peisajul construit. Pensiunea Pokat are 24 locuri de cazare.

Ulterior în apropierea pensiunii Pokat, cu accesibilitate de pe același drum de legătură, s-a construit pensiunea Tirol. Este un caz complet diferit, poate una din primele pensiuni ridicate cu ajutorul fondurilor UE, este un element nou, cu arhitectură clar gândită. Încadrarea în specificul montan se face la nivelul materialelor folosite (folosirea pe scară largă a lemnului, streașină lată), dar cu un limbaj inovator pentru ceea ce se folosea anterior în zonă. Un element important, care trebuie discutat, este panta lină de acoperire, care teoretic contravine arhitecturii tipice zonei (pante înalte cu învelitoare țigla), practic însă folosește un tip de material adoptat și anterior, dar într-un mod adaptat posibilității materialului. Este o utilizare posibilă și recomandabilă, ținând seama că anumite tipuri de construcții nu suportă pante înalte datorită volumurilor absurde care rezultă

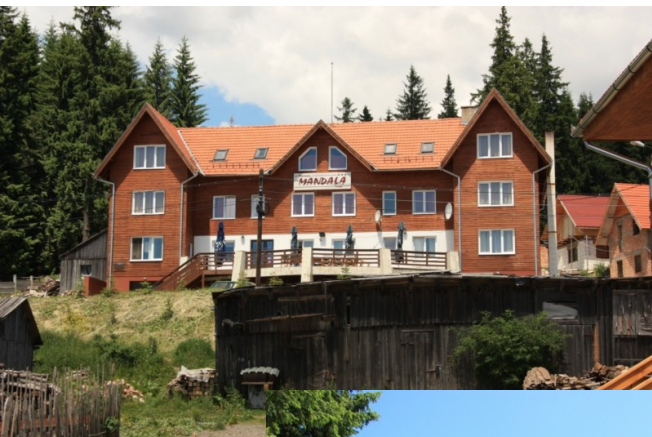
(de exemplu, săli de sport). Alte elemente demne de a fi considerate pentru construcții viitoare sunt parasolarele din lemn.

Pensiunea dispune de 20 locuri de cazare cu posibilitate de extindere în volumul construit actual.

Pensiunea Mandala, situată în interiorul stațiunii, este o construcție D+P+1+M, care se înscrie într-un tipar mai tradițional (lemn și tencuieli albe pe fațadă, socluri din piatră, acoperiș înalt fragmentat, învelitoare țigla).

Construcția nu emite pretenții privind limbajul arhitectural, dar este o prezență pregnantă datorită amplasării în amonte față de drumul de acces. Totodată este realizată corect și îngrijit. Are 44 locuri de cazare.

O construcție recentă este cabana Piatra Bufniței. Este o construcție care folosește un limbaj mixt, cu referiri multiple la arhitectura tradițională a zonei (parapetele balcoanelor, îmbinări de grinzi), dar și cu elemente reinterpretate: modul de realizare al

socului de piatră, panta acoperișului). Cabana are 28 locuri de cazare și 65 locuri la restaurant.

Cabana Csiki, altă construcție mai recentă, este un volum simplu P+2+M cu 50 locuri de cazare, folosind mult lemn la placarea fațadelor.

Cabana Harghita are deasemeni un limbaj arhitectural simplu, care se încadrează în limbajul local de exprimare, cu folosirea lemnului, cu pante simple de acoperiș în vederea eliminării doliilor. Are același regim de înălțime P+2+M (parțial), 41 locuri de cazare și 50 locuri la restaurant.

Acestea sunt construcțiile pentru cazare, care înseamnă volume construite considerabile, care le diferențiază de casele de vacanță răspândite pe teritoriul așezării. În afara lor mai există câteva pensiuni care sunt realizate mai degrabă la scara caselor de vacanță, fără pretenții dincolo de strictul necesar. Pentru o evaluare a capacității totale de cazare, le enumerăm: pensiunea Bella Vita (20 locuri), pensiunea Bálint Károly (mai apropiată de categoria cabană, 53 locuri), pensiunea Márton (21 locuri),

pensiunea Tófalvi (12 locuri), pensiunea Albert (24 locuri), pensiunea Bíró (40 locuri), Vila Márton (7 locuri), Vila Harghita (14 locuri), Vila Ilonka (22 locuri), Vila Bálint (21 locuri). În afara acestora mai există câteva case de vacanță declarate ca „Casă cu cheie”, însumând 19 locuri de cazare.

Astfel, numărul locurilor de cazare declarate se ridică la 590. În afara acestora în mod evident mai există uzanța împrumutării caselor de vacanță și se construiesc în prezent și alte pensiuni, cu utilizarea fondurilor europene sau din fonduri proprii.

Realizate din inițiative private, cu corelări minime între investiții, structurile de cazare sunt amplasate în general haotic. Accesul la ele este slab marcat. Ca prezență arhitecturală se poate menționa un important element pozitiv, și anume utilizarea ca element principal al aspectului exterior al celui mai important material local, lemnul. Acest lucru estompează parțial elemente volumetrice mai nereușite și creează o unitate specifică locului. Alt element important este regimul de înălțime păstrat la un nivel moderat (până la P+2+M). Materiale de construcție străine de loc sau străine de modul lor natural de utilizare pot fi detectate mai degrabă la învelitori (table cutate pe pante înalte de acoperiș). O problemă acută este și lipsa parcarilor, ceea ce în zile de sfârșit de săptămână pe timp de iarnă, atunci când în stațiune se află foarte multe persoane, iar drumurile sunt doar parțial curățite de zăpadă, conduce la probleme de trafic.

Cele mai multe construcții din stațiune sunt case de vacanță. Acestea sunt realizate începând cu anii 1960-1970, cu avânt important după 1990. Construcțiile sunt realizate în prima perioadă fără autorizații, fără reglementări urbanistice, liber în interiorul parcelelor dobândite. În anumite locuri acest lucru este compensat de vegetație „unificatoare”, în altele, mai ales în cele construite recent, vegetația nu este încă prezentă.

O problemă a acestor case de vacanță, mai ales a celor noi, este gradul ridicat de ocupare a terenului. Acest lucru se datorează creșterii prețului terenurilor, proprietarii dispunând astfel de terenuri cu suprafețe mai reduse.

Aceste case de vacanță au rareori pretenții arhitecturale, fiind realizate de obicei la un nivel minim de expresie, confort sau calitate în execuție. Ele se diferențiază totuși mult prin materialele folosite la fațade (majoritatea - lemn, dar apar din ce în ce mai multe case tencuite), învelitori (țiglă, tablă ondulată azbociment, pvc sau metalică, țiglă metalică în culori stridente etc.)

Majoritatea tâmplărilor sunt din lemn, dar și în acest caz au început să apară cele din pvc. Apar și improvizații inacceptabile, de exemplu bucăți de tablă plană rezultate din demolări.

Diferențierile de material (parter tencuit, etaj sau mansardă din lemn) apar din supraetajări ulterioare necorelate cu originalul. Uneori volumele simple, altfel acceptabile sunt distruse de elemente la modă, ca soclul din piatră cu linia liberă. Improvizația ia amploare atunci când este vorba de construcții anexă sau așa zis temporare, pentru care nu se formulează nici o pretenție.

Unele case de vacanță ies în evidență cu elemente care deranjează ca forme și proporții de goluri, forme de acoperiș, proporții ale volumului.

De menționat, că datorită speculei imobiliare la care proprietarii nu se adaptează cu respectarea unui grad de ocupare corect, se ajunge la densitate exagerată, cu regim de construire care sugerează mai degrabă un mod urban de utilizare a terenului. Pe ansamblul stațiunii acest mod de utilizare nu se justifică.

Un alt element care trebuie menționat este cromatica construcțiilor. Dacă în majoritatea cazurilor putem vorbi despre o unitate relativă în ceea ce privește fațadele (lemn aparent, tencuiele albe, gri sau bej deschis), apar excepții importante.

Există și abordări corecte, oneste, care deși nu se evidențiază cu nimic deosebit, au un volum, rapoarte și aspect mai mult decât acceptabil. În unele cazuri se recurge la invocarea arhitecturii tradiționale țărănești (cu prispă, învelitoare șindrilă, ferestre mici cu jaluzele, etc.

La aceste tipuri / categorii de construcții trebuie adăugate câteva întâlnite în număr mai redus, dar nu mai puțin importante.

Caracterul de „băi” este aproape uitat, deși stațiunea a fost înființată datorită apelor minerale specifice locului. Construcția mofetei este una ne semnificativă în prezent, și este un factor pentru care dezvoltarea stațiunii ar trebui să aducă un plus semnificativ.

În localitate există 2 biserici, una mai veche din lemn, construcție simplă, alta din

zidărie, realizată în 1996. Această din urmă construcție, prin tipicul funcționii, este evidențiată individual și poate fi acceptată ca atare.

În ultimii ani s-a realizat patinoarul în aer liber și construcțiile care îl deservesc (vestiare, depozite). Acestea sunt construcții din lemn, realizate simplu.

Amintim la sfârșit două din cele mai importante construcții ale stațiunii ridicate concomitent cu cabana Uz Bence. Este vorba de două construcții cu rol de cazarmă, una pentru soldați, în aval, cealaltă pentru ofițeri, în amonte. Aceste construcții sunt tipice pentru construcțiile perioadei, realizate pentru armata ungară în perioada 1940-1944. Ele au fost preluate ulterior de compania minieră, fiind folosite ca și cantină, și vilă

(corpul din amonte), respectiv locuințe (corpul din aval. După 1990 s-a încercat valorificarea corpului din amonte, cu tentative de „îmbunătățire” dubioase (de exemplu, lăcuirea soclului de piatră).

Ulterior construcția a fost preluată de Consiliul Județean, care a trecut la reabilitarea ei. Materialul lemnos fiind atacat de ciuperci, s-a păstrat doar parterul din piatră peste care s-a realizat un acoperiș mansardabil. Etajul n-a mai fost reconstruit. Acoperirea s-a realizat cu țigle

din argilă. În mansardă se vor amenaja camere pentru cazare, care se vor adăuga la capacitatea totală de cazare în stațiune.

Corpul din aval a rămas intact. În prezent este acoperit cu tablă ondulată verde, acoperirea inițială fiind probabil din plăci Ethernit gri, păstrate pe o porțiune mică.

Una din marile probleme ale modului de construire este faptul, că nu există sau nu se respectă un regulament în ceea ce privește modul de utilizare a terenului. Casele sunt amplasate și ridicate după bunul plac al proprietarilor, fără a se ține cont de vecinătăți. Astfel sunt alăturate construcții care nu comunică între ele sub nici o formă și nu au șanse de a conduce la o imagine unitară. Acolo unde, suplimentar, lipsește

împrejmuirea, acest lucru devine și mai accentuat.

Împrejmuirea devine deci un element important în unificarea imaginii obținute, prin urmare este poate cea mai simplă modalitate de reglementare a peisajului construit.

Acolo unde există, împrejmirile sunt în general din lemn. Ele prezintă o mare varietate de exprimare. Gardurile sunt realizate fie cu soclu din beton, fie fără.

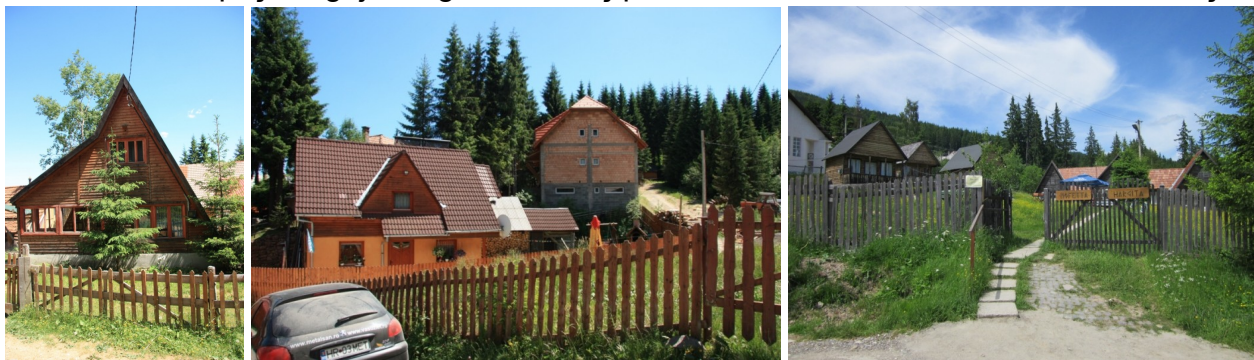
Există sporadic și alte moduri de realizare a împrejmirii: cu zid, cu gard viu,

elemente din beton. În unele cazuri se folosesc doar delimitări simbolice.

Gardurile din lemn prezintă o varietate mare de exprimare, de la gardurile specifice delimitării pășunilor montane cu bârne sau scânduri orizontale realizate mai mult sau mai puțin îngrijit, la garduri din șipci sau scânduri verticale montate distanțat și

uneori decorate,

la variante mai individualizate, până la o concluzie importantă în ceea ce le privește.

Chiar și în marea diversitate de exprimare ele au o tendință de unificare a imaginii și regularizare a modului de utilizare a spațiului public și delimitări din vegetație sau lemn, cu pot fi admise.

gărzuri și porți tradiționale

este importantă

Concluziile generale privind sus:

1. Trebuie reglementat modul de ocupare a terenului. Ținând seama de caracterul de stațiune montană, nu se impune stabilirea unor aliniamente obligatorii, amplasarea în cadrul parcelei fiind lăsată mai liber, dar se impune o limitare a POT, a regimului de înălțime (în două trepte: pentru case de vacanță și pentru alte

cele ce decurg din analiza de mai

de ocupare a terenului. Ținând seama se impune stabilirea unor aliniamente obligatorii, amplasarea în cadrul parcelei fiind lăsată mai liber, dar se impune o limitare a POT, a regimului de înălțime (în două trepte: pentru case de vacanță și pentru alte

funcțiuni). Se impune obligativitatea păstrării distanțelor de siguranță PSI, ținând cont de două aspecte: casele de vacanță nu sunt locuite permanent, astfel apariția unui focar de incendiu se observă mai greu, iar o bună parte din construcții fiind realizate din lemn, au rezistență la foc mai redusă. Deasemeni caracterul stațiunii nu admite densități de tip urban.

2. Trebuie impusă sau cel puțin încurajată delimitarea parcelelor. Nu este importantă impunerea unei împrejmuiri construite, este suficientă și delimitarea prin plantare, dar analiza arată că este importantă o delimitare a spațiului public de cel privat.

3. Trebuie stabilite reguli privind folosirea materialelor. În cele mai multe cazuri reglementarea este necesară la nivelul învelitorilor și tâmplăriei.

Propunem admiterea învelitorilor din țiglă, eventual șindrila bitum, tablă plană din metal (aliaj sau vopsit). Propunem interzicerea unor variante ca table cutate / ondulate din metal pe pante înalte, panouri ondulate din materiale plastice sau țiglă metalică.

În ceea ce privește tâmplăria, propunem excluderea tâmplăriei PVC.

4. Trebuie reglementată folosirea culorilor, la fațade și învelitori. Interdicția va trebui formulată clar, termenul de „strident „ fiind interpretabil.

5. Propunem instituirea unei protecții locale pentru Cabana Uz Bence, cea mai veche construcție păstrată și element de referință pentru toți cei ce cunosc localitatea, respectiv pentru cele două foste cazărmi din centrul stațiunii, dintre care doar cea din aval mai păstrează forma și volumul inițial. Pentru construcția din amonte partea zidită, originală, va fi deasemeni protejată. Protecția ar trebui să se refere la aspectul exterior, volumul detaliilor de acoperire și ar trebui să propună refacerea învelitorilor. În ceea ce privește hotelul Ozon, protecția ar trebui recomandată proprietarului dintotdeauna.

HARGHITA MĂDĂRAȘ

Toate construcțiile existente la Harghita Mădăraș sunt direct legate de pistele de schi. Fie sunt structuri de cazare / alimentație publică, fie sunt case de vacanță ale celor care vin la schi.

Prima și pentru mult timp singura construcție din zonă a fost Cabana Madarasi Harghita. A fost construită în 1941 din materiale locale, ținând cont de dificultățile de transport, încă dificile în acest moment. Investiția a fost inițiată de Asociația de Educație Fizică

Harghita, susținută de comunitățile din Vlăhița, Căpâlnița și a fost sprijinită financiar de stat. A fost realizată pe fundații și soclu zidit din piatră, pereți din lemn și șarpantă înaltă, învelită ulterior cu tablă gri. Panta mare a acoperișului nu justifică utilizarea tablei. Cabana a fost supusă unor serii de modificări funcționale pentru a fi adaptată la cerințele contemporane. Are azi 60 de paturi și cca 100 locuri în restaurant.

Construcția și-a păstrat volumul inițial, precum și golurile de pe fațadă.

Învelitoarea este din șindrilă bituminoasă, material acceptabil dar nu recomandat.

jaluzelele din lemn sunt folosite conștient pentru a se diversifica fațadele. În același timp imaginea de ansamblu se încadrează perfect cu celelalte construcții mai vechi. Unitatea dispune de 35 locuri de cazare.

După 1990 și în special în ultimii ani numărul structurilor de cazare s-a înmulțit și există o importantă presiune spre dezvoltare. S-au construit câteva pensiuni, majoritatea cu fonduri SAPARD sau alte fonduri comunitare. Una din primele de acest fel este pensiunea Ocolului Silvic, cu un total de 30 paturi. Este o construcție pe structură din lemn, cu șarpantă înaltă și un volum destul de ciudat, pe plan poligonal și cu un număr exagerat de dolii (ceea ce o face vulnerabilă la infiltrații de apă).

Pensiunea Sugó a fost deasemeni dată ún funcăiune relativ recent. Este o construcție pe mai multe nivele, practic un parter cu acoperiș foarte înalt și mai multe nivele de mansardă. Are o formă tradițională de cabană, cu materiale corespunzătoare: piatră (montată pe soclu ca placaj exterior), tencuieli albe, lemn, învelitoare țiglă. Ca aspect, corespunde perfect cabanei vechi, numai gradul de îmbătrânire a materialelor (lemn, țiglă) trădează diferența vârstei. Se asigură cazare pentru 40 persoane în regim de pensiune și 22 persoane în regim de cabană. Restaurantul are 72 locuri.

Pensiunea Pethő este cea mai recent realizată și prezintă o concepție arhitecturală mult mai elaborată, cu tendințe de formulare a unui limbaj nou pe fondul folosirii aceluiași materiale.

Placajul de piatră este realizat cu o textură diferită de cea uzuală, alternată cu placajele din lemn. Elemente eminamente utilitare precum

Casa cu cheie Major este de fapt o pensiune (ca dimensiuni). Ea a fost recent extinsă și s-a realizat schimbarea învelitorii. Cea din prezent este țiglă metalică, un material nu prea recomandabil, dar fiind de culoare gri și nu una din variantele stridente de pe piață, aspectul este acceptabil. În rest,

se folosesc aceleași materiale, fațade cu alternanță tencuieli albe - lemn. Capacitatea de cazare este 19 locuri.

Pensiunea Márton Lehel a fost realizată cu fonduri SAPARD. Această construcție este diferită de celelalte menționate prin volumetrie și aspect, nu prezintă valoare arhitecturală demn de luat în seamă, dar nu contrastează atât de mult încât să fie stânjenitoare. Dispune de 16 locuri de cazare.

Față de pensiunile enumerate, mai există câteva construcții cu aspect similar, care sau nu au fost declarate ca structură de cazare, sau nu au fost încă finalizate. Majoritatea sunt realizate în același spirit, folosirea la scară largă a lemnului, socluri din piatră. Diferențele apar în general la învelitoare: întâlni șindrila, tabla plană folosită într-un mod cu totul

neadecvat, sau șindrila bituminoasă de culoare verde.

În afara pensiunilor și cabanelor trebuie menționat sediul Salvamont o construcție cu caracter de cabană, utilizând lemnul, dar cu o învelitoare din tablă ondulată tip Onduline..Construcțiile care deserveșc pista de schi sunt tot din lemn.

Structurile de cazare menționate însumează 222 locuri la care se adaugă câteva locuri în căsuțe închiriabile și câteva case de vacanță.

O caracteristică a locului este răspândirea construcțiilor în peisaj, fără delimitarea vizibilă a proprietăților. La Harghita Mădăraș nu există garduri. Deși acesta spect va fi greu de păstrat, o reglementare a modului de construire va trebui să țină seama de această caracteristică.

Dezvoltarea rapidă a capacității de cazare este foarte probabilă, întrucât stațiunea este greu accesibilă pe timp de iarnă și este mai puțin probabil afluxul de schiori cazați în altă parte (de exemplu, la Harghita Băi se poate ajunge în 20-25 minute de la Miercurea Ciuc, în condiții bune pe aproape întreg anul).

Concluzii generale privind reglementările:

1. Trebuie reglementat modul de ocupare a terenului. Față de cazul Harghita Băi, în această situație loturile de teren nu sunt împrejmuite și acest caracter ar trebui

păstrat. Totuși, POT ar trebui astfel limitat, ca fiecare parcelă să asigure inclusiv locurile de parcare necesare. Amplasarea în cadrul parcelei trebuie stabilită astfel încât distanțele de siguranță PSI să fie respectate strict, nu se poate permite o îndesare nejustificată a construcțiilor. Caracterul stațiunii nu admite densități de tip urban.

2. Este de așteptat, ca interesele pentru zonă să crească și să apară și case de vacanță individuală. În cazul lor păstrarea caracterului, cu construcții izolate în peisaj, va fi dificilă, dar ar fi utilă. Este posibilă desemnarea unei zone mai retrase pentru construirea caselor de vacanță cu loturi de teren împrejmuit.

3. Trebuie stabilite reguli privind folosirea materialelor. Propunem admiterea învelitorilor din țiglă, eventual șindrilă bitum (dar cu limitarea culorilor), tablă plană din metal (aliaj sau vopsit, deasemeni cu limitarea culorilor). Propunem interzicerea unor variante ca table cutate / ondulate din metal pe pante înalte, panouri ondulate din materiale plastice sau țiglă metalică.

În ceea ce privește tâmplăria, propunem excluderea tâmplăriei PVC.

4. Trebuie reglementată folosirea culorilor, la fațade și învelitori. Interdicția va trebui formulată clar, termenul de „strident”, fiind interpretabil.

5. Propunem instituirea unei protecții locale pentru Cabana Harghita Mădăraș, cea mai veche construcție păstrată. Protecția ar trebui să se refere la aspectul exterior, cu permiterea modernizărilor funcționale.

SÂNTIMBRU BĂI

Sântimbru-Băi este un dezastru urbanistic înserat într-un cadru natural de excepție. Apele minerale au atras vizitatori încă din 1920, dar caracterul nu este determinat de turismul balnear, ci de așezare pentru case de vacanță, într-o zonă ferită de ochii lumii și a autorităților. Foarte puține construcții par a fi realizate conform unui proiect, sau pe baza unei autorizații de construire. Amplasarea construcțiilor este haotică, drumurile de acces sunt greu circulabile. Ca și în cazurile anterioare, se poate menționa folosirea pe scară largă a lemnului, dar prezența unei varietăți de materiale pentru învelitori care deranjează. Folosirea lemnului este explicabilă în primul rând datorită dificultăților de transport pentru materiale grele. Așa se explică de ce construcțiile din zidărie sunt rare și de mici dimensiuni.

Lemnul este însă folosit în moduri foarte variate, în această așezare apărând foarte des improvizații, de toate felurile. Tot datorită dificultăților de transport, în unele cazuri pe lotul de teren se poziționează uneori pur și simplu o rulotă

Dacă prezența lemnului are darul de a aduce o notă de unificare, învelitorile sunt de foarte multe feluri, așezate pe șarpante cu forme de la simplu (în două ape) la nejustificat de complicate. Întâlnim în afara țiglei (cel mai des totuși dintre materialele pentru învelitori): azbociment ondulat, tablă ondulată tip Onduline colorat,

în unele cazuri simultan pe aceeași construcție, șindrilă lemn, tablă plană zincată sau ruginită,

țiglă metalică, plăci tip Ethernit sau chiar simplu carton bitumat.

Există și variante atipice de acoperire.

La capitolul improvizații, pe lângă barăci așezate pur și simplu pe butuci se pot menționa rulotele sau părți din acestea înglobate în construcții.

Dacă majoritatea construcțiilor sunt folosite, există câteva cazuri de case părăsite, unele cu valoare inițială mult mai ridicată decât majoritatea. În aceeași categorie a construcțiilor abandonate se pot înscrie și stâlpii din beton ai unei structuri nefinalizate. Aceștia ar putea fi eventual utilizați pentru o construcție parter cu altă funcțiune decât locuirea.

În afara caselor de vacanță întâlnim puține construcții cu altă funcțiune: câteva magazine, cu aspect identic cu cel al caselor de vacanță, biserica sau noile băi, în construcție. Această din urmă construcție dintre cele existente, care este realizată pe

baza unui proiect exigent, într-un limbaj arhitectural civilizată, cu folosirea lemnului pentru fațade și acoperire tablă plană adecvată pantei acoperișului.

Deși în mod declarat Sântimbru Băi este o așezare eminentă turistică, acest lucru se referă mai degrabă la un caracter de stațiune de odihnă. Nu prea există structuri de cazare declarate, în afara localnicilor sau celor din zone apropiate vin aici „musafiri” nedeclarați.

Din acest punct de vedere studierea obiceiurilor turiștilor este dificilă.

Dacă despre aspectul construcțiilor și modul lor haotic de amplasare nu se pot spune lucruri bune, trebuie menționat, că din punctul de vedere al regimului de înălțime situația a rămas sub control, majoritatea construcțiilor fiind cu parter sau cel mult parter și mansardă, nu există excepții în sensul construcțiilor cu volum neadaptat mediului construit.

Concluziile generale privind reglementările:

1. Una din marile probleme este forma și dimensiunile terenurilor. Va trebui reglementată suprafața minimă pentru ca un lot să fie construibil. Ținând cont de dimensiunile mici ale loturilor și faptul, că o bună parte a terenurilor este deja construit, asigurarea distanțelor de siguranță va fi posibil cu condiționarea asigurării în mod obligatoriu a condițiilor din Codul civil pentru vecinătate neconstruită și asigurarea distanței conform normelor PSI pentru vecinătate construită.

2. Datorită faptului, că o bună parte a localității se află practic în zonă împădurită, la stabilirea condițiilor trebuie să se țină seama de o limitarea a defrișărilor sau o condiționare în sensul replantărilor.

3. Trebuie stabilite reguli privind folosirea materialelor. Propunem admiterea învelitorilor din țiglă, șindrilă, eventual șindrilă bitum (dar cu limitarea culorilor), tablă plană din metal (aliaj sau vopsit, deasemeni cu limitarea culorilor). Propunem interzicerea unor variante ca table cutate / ondulate din metal pe pante înalte, panouri ondulate din materiale plastice sau țiglă metalică.

În ceea ce privește tâmplăria, propunem excluderea tâmplăriei PVC.

4. Trebuie reglementată folosirea culorilor, la fațade și învelitori. Interdicția va trebui formulată clar, termenul de „strident”, fiind interpretabil.

5. Propunem limitarea clară a regimului de înălțime pe ansamblul localității.

6. Nu este cazul să se instituie protecție pentru construcții existente.

BĂILE HOMOROD

Dintre cazurile studiate Băile Homorod este singurul în care stațiunea este adiacentă unui drum național important. Datorită acestei situații stațiunea devine atractivă și pentru cei în tranzit. Apele minerale de aici, cu conținut bogat de minerale a fost folosit în scopuri curative (băi), dar și pentru băut, izvoarele amenajate fiind foarte frecventate. Datorită evoluției în timp modul de construire s-a modificat semnificativ, dar ceea ce aduce un caracter aparte este prezența vilelor, dintre care multe sunt din păcate în paragină.

Astfel, deși numărul construcțiilor declarate pentru cazare este mai mare decât în celelalte cazuri, majoritatea sunt „Case cu cheie”, practic case de vacanță declarate închiriable.

Din cadrul fostelor vile o bună parte sunt părăsite sau neglijate. Fiind construcții din lemn, există riscul distrugerii lor complete.

Există însă situație în care vila a fost reabilitată recent, dovadă că acest lucru este posibil. Aceste vile sunt construcții tipice pentru așezările balneare dinainte de 1950, realizate cu suprastructura din lemn, deseori cu detalii elaborate. Deși, spre deosebire de unele vile din Borsec, nu sunt declarate monument, protecția lor măcar pe plan local ar trebui impusă și ar trebui găsite modalități de încurajare, dacă nu impunere a măsurilor de reabilitare.

În afara vilelor, care în perioada de după 1950 au fost folosite pentru tabăra de pionieri, trebuie menționate structuri de cazare realizate ulterior: Motelul Homorod în anii 1970 și Pensiunea Lobogó.

Motelul este o construcție P+2 tipică pentru perioada în care a fost realizată, cu timide încercări de adaptare la arhitectura locală (modul de soluționare a parapetelor de balcon). Fără a fi model pentru ceea ce se va construi în continuare, această construcție se încadrează în volumetria fondului construit anterior.

Pensiunea Lobogó a fost prima construcție a unui ansamblu în extindere, poate

prima pensiune din zonă care se străduiește să acorde servicii complete turiștilor și să-i atragă pe cei care vor să-și petreacă timpul aici: terenuri de sport, pistă de schi, călărie, plimbări cu sania, etc. Dacă primei construcții se poate reproșa amplasarea prea la drumul național, construcțiile ulterioare se încadrează în arhitectura specifică locului, iar concomitent se urmărește și o amenajare a terenului. Aceste amenajări cuprind și zonele fântânilor de apă minerală, pavilioane din lemn existente și în trecut, reconstruite și amenajate recent.

Din păcate, pe lângă construcțiile și amenajările unitar concepute, apar și improvizatii cu rol comercial.

Ceece mai trebuie menționat despre Băile Homorod este caracterul mixt al așezării, în ceece privește zona din valea Homorodului. Aici sunt amestecate

gospodării țărănești tradiționale cu case de vacanță și vile, care în multe cazuri sunt mult mai îngrijit realizate și amenajate decât în celelalte așezări prezentate.

În cazul construcțiilor se distinge de multe ori în mod clar tendința de preluare a elementelor locale, chiar în mod direct, fără încercări la adaptarea unui limbaj contemporan.

Dacă cazul fațadelor este valabilă constatarea de la celelalte așezări studiate, că folosirea lemnului are o valoare de unificare a aspectului, este interesant de observat, că la nivelul învelitorilor la Băile Homorod sunt mult mai rar excesele (deși există), țigla din argilă fiind material dominant.

Concluziile generale privind reglementările:

1. Trebuie stabilite condiții de amplasare în interiorul lotului. Ținând cont de dimensiunile mici ale loturilor și faptul, că o bună parte a terenurilor este deja construit, asigurarea distanțelor de siguranță va fi posibil cu condiționarea asigurării în mod obligatoriu a condițiilor din Codul civil pentru vecinătate neconstruită și asigurarea distanței conform normelor PSI pentru vecinătate construită.

2. Trebuie reglementată folosirea materialelor și culorilor, la fațade și învelitori. În cazul Băile Homorod există încă puține excepții, dar este momentul pentru evitarea apariției lor.

3. Propunem limitarea clară a regimului de înălțime pe ansamblul localității. În acest sens regimul de P+2 deja existent la motel poate fi impus ca limită pentru zona spre DN, iar în vale limitarea ar fi utilă la P+1, cu eventuale excepții pentru structuri de cazare organizate.

4. Se va propune instituirea unei protecții locale pentru vilele vechi, în special pentru cele etajate. Se va încuraja reabilitarea lor, cu precădere a celor situate între Pensiunea Lobogó și valea Homorodului (zona centrală a fostei tabere de pionieri).

ZONE ȘI CONSTRUCȚII PROTEJATE ÎN ZONA STUDIATĂ

Lista monumentelor istorice și de arhitectură, ediția 2010 cuprinde un total de 156 monumente înscrise pentru teritoriul larg studiat. Dintre acestea 49 sunt monumente de arheologie (I), 98 monumente de arhitectură (II), 2 de for public (III) și 7 monumente memoriale și funerare (IV). Din punctul de vedere al importanței, găsim 14 monumente de arheologie, 41 monumente de arhitectură și 3 monumente memoriale și funerare de importanță naturală.

În zona restrânsă întâlnim numai două monumente de arheologie din categoria B, Burgus roman de la Băile Homorod. Acestea vor fi marcate în PUZ ca zone protejate, pentru care se va respecta legislația în vigoare în cazul realizării unor construcții noi. Ținând cont de faptul, că în afara celor două monumente menționate, celelalte sunt situate în afara zonei de maxim interes, în așezări urbane și rurale cu documentații de urbanism în vigoare sau curs de elaborare, studierea detaliată a acestora cade în sarcina documentațiilor de urbanism respective. Din punctul de vedere al prezentului PUZ evidența lor este importantă în vederea includerii lor în lista punctelor de interes pentru turiștii atrași în zonă.

Lista monumentelor din zonă constituie anexă la prezentul studiu.

Vorbind despre fondul istoric construit pe terenul studiat în contextul unui studiu referitor la dezvoltarea facilităților sportive, îndeosebi cele de iarnă, trebuie menționate cele două trambuline pentru sărituri cu schiurile existente în trecut în zonă, cele de la Miercurea Ciuc și Valea Strâmbă.

LISTA MONUMENTELOR ISTORICE DE PE TERITORIUL ADMINISTRATIV AL LOCALITĂȚILOR STUDIAȚE ÎN CADRUL PROIECTULUI PUZ MUNȚII HARGHITEI

HR-I-s-B-12641	Cetatea Jigodin I	Miercurea Ciuc	"Malomföld" (Terenul Morii) în intravilan
HR-I-s-B-12642	Cetatea Harom (Jigodin II)	Miercurea Ciuc	"Harom", cartier Jigodin
HR-I-m-A-12642.01	Cetate	Miercurea Ciuc	"Harom", cartier Jigodin
HR-I-m-A-12642.02	Cetate	Miercurea Ciuc	"Harom", cartier Jigodin
HR-I-s-A-12643	Cetatea Kisvár (Jigodin III)	Miercurea Ciuc	"Kisvártető"(Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin
HR-I-m-A-12643.01	Locuire	Miercurea Ciuc	"Kisvártető" (Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin
HR-I-m-A-12643.02	Locuire	Miercurea Ciuc	"Kisvártető" (Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin
HR-I-m-A-12643.03	Fortificație de lemn (palisadă)	Miercurea Ciuc	"Kisvártető"(Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin
HR-I-s-B-12644	Fortificațiile de pe Șumuleu Mare	Miercurea Ciuc	"Nagysomlyó - Sóvár" (Mt. Șumuleu Mare - Cetatea de Sare) cartier Șumuleu
HR-I-m-B-12644.01	Turn	Miercurea Ciuc	"Nagysomlyó - Sóvár" (Mt. Șumuleu Mare - Cetatea de Sare) cartier Șumuleu
HR-I-m-B-12644.02	Cetate (Cetatea de Sare)	Miercurea Ciuc	"Nagysomlyó - Sóvár" (Mt. Șumuleu Mare - Cetatea de Sare) cartier Șumuleu
HR-I-s-B-12650	Burgus roman de la Băile Homorod	Băile Homorod; oraș Vlăhița	"Földvár" promontoriul Terasa Homorodului, la confluența dintre romană pârâul Cetății și V Homorodului
HR-I-s-B-12651	Burgus roman de la Băile Homorod	Băile Homorod; oraș Vlăhița	"Földvár" promontoriu la bifurcația Văii Seci la o distanță de 200 m de fortificația de la Pârâul Cetății
HR-I-s-A-12656	Cetatea Ciceului	Ciceu, comuna Ciceu	"Vármező"
HR-I-m-A-12656.01	Cetate	Ciceu, comuna Ciceu	"Vármező"
HR-I-m-A-12656.02	Cetate	Ciceu, comuna Ciceu	"Vármező"
HR-I-s-B-12679	Situl arheologic Merești - Pipások dombja	Merești, comuna Merești	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului
HR-I-m-B-12679.01	Așezare	Merești, comuna Merești	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului

HR-I-m-B-12679.02	Așezare	Merești, Merești	comuna	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului
HR-I-m-B-12679.03	Așezare fortificată	Merești, Merești	comuna	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului
HR-I-m-B-12679.04	Așezare fortificată	Merești, Merești	comuna	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului
HR-I-m-B-12679.05	Așezare	Merești, Merești	comuna	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului
HR-I-s-B-12680	Fortificația cu val de pământ Merești - Várhegy-	Merești, Merești	comuna	și sat LUETA, comuna LUETA "Várhegy"
HR-I-s-B-12701	Situl arheologic Racu - Bogát	Racu, Racu	comuna	"Bogát"
HR-I-m-B-12701.01	Capela "Sf. Iacob și Filip"	Racu, Racu	comuna	"Bogát"
HR-I-m-B-12701.02	Cetate	Racu, Racu	comuna	"Bogát"
HR-I-m-B-12701.03	Așezare	Racu, Racu	comuna	"Bogát"
HR-I-m-B-12701.04	Așezare	Racu, Racu	comuna	"Bogát"
HR-I-s-B-12702	Cetatea Pogányvár	Racu, Racu	comuna	"Pogányvár" (Cetatea Păgânilor) la NV de sat
HR-I-m-B-12702.01	Cetate	Racu, Racu	comuna	"Pogányvár" (Cetatea Păgânilor) la NV de sat
HR-I-m-B-12702.02	Cetate	Racu, Racu	comuna	"Pogányvár" (Cetatea Păgânilor) la NV de sat
HR-I-s-B-12712	Situl arheologic Sânsimion - Homokbánya	Sânsimion, comuna Sânsimion		Homokbánya - Kőházkert - fostele grajduri CAP"
HR-I-m-B-12712.01	Așezare	Sânsimion, comuna Sânsimion		Homokbánya - Kőházkert - fostele grajduri CAP"
HR-I-m-B-12712.02	Așezare	Sânsimion, comuna Sânsimion		Homokbánya - Kőházkert - fostele grajduri CAP"
HR-I-m-B-12712.03	Așezare	Sânsimion, comuna Sânsimion		Homokbánya - Kőházkert - fostele grajduri CAP"
HR-I-m-B-12712.04	Așezare	Sânsimion, comuna Sânsimion		Homokbánya - Kőházkert - fostele grajduri CAP"
HR-I-m-B-12712.05	Așezare	Sânsimion, comuna Sânsimion		Homokbánya - Kőházkert - fostele grajduri CAP"
HR-I-s-B-12713	Situl arheologic Sântimbru - Zöldfák	Sântimbru, comuna Sântimbru		"Zöldfák" (Pomii verzi) la 1 km N de centrul satului pe o terasă a Oltului, în direcția Sîncrăieni
HR-I-m-B-12713.01	Așezare	Sântimbru, comuna Sântimbru		"Zöldfák" (Pomii verzi) la 1 km N de centrul satului pe o terasă a Oltului, în direcția Sîncrăieni

HR-I-m-B-12713.02	Așezare	Sântimbru, comuna Sântimbru	"Zöldfák" (Pomii verzi) la 1 km N de centrul satului pe o terasă a Oltului, în direcția Sîncrăieni
HR-I-s-A-12714	Cetatea dacică de la Sub Cetate (Zete vára)	Sub Cetate, comuna Zetea	"déság" la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului
HR-I-m-A-12714.01	Cetate	Sub Cetate, comuna Zetea	"déság" la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului
HR-I-m-A-12714.02	Zid de piatră nefasonată	Sub Cetate, comuna Zetea	"déság" la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului
HR-I-m-A-12714.03	Val de pământ	Sub Cetate, comuna Zetea	"déság" la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului
HR-I-m-A-12714.04	Șanț de apărare	Sub Cetate, comuna Zetea	"déság" la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului
HR-I-s-B-12652	Cetatea Tușnad - Vártető	Tușnad, comuna Tușnad	"Vártető" (Piscul Cetății)
HR-I-m-B-12652.01	Cetate	Tușnad, comuna Tușnad	"Vártető" (Piscul Cetății)
HR-I-m-B-12652.02	Necropolă	Tușnad, comuna Tușnad	"Vártető" (Piscul Cetății)
HR-I-m-B-12652.03	Așezare fortificată	Tușnad, comuna Tușnad	"Vártető" (Piscul Cetății)
HR-II-a-B-12721	Ansamblu urban	Miercurea Ciuc	nr. 2-72 și 37-T str. Petőfi Sándor de la 1-49 și 2- XX 40
HR-II-m-B-12723	Poartă secuiască	Miercurea Ciuc	Str. Băilor Szecseny
HR-II-a-A-12724	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Petru și Pavel"	Miercurea Ciuc	Str. Căianu Ion 53
HR-II-m-A-12724.01	Biserica romano-catolice "Sf. Petru și Pavel"	Miercurea Ciuc	Str. Căianu Ion 53
HR-II-m-A-12724.02	Zid de incintă	Miercurea Ciuc	Str. Căianu Ion 53
HR-II-m-B-12725	Primărie, fostul sediu al Comitatului Ciuc	Miercurea Ciuc	Piața Cetății 1
HR-II-a-A-12726	Cetatea Mikó, azi Muzeul Secuiesc al Ciucului	Miercurea Ciuc	Piața Cetății 2
HR-II-m-A-12726.01	Cetatea - complexul de clădiri	Miercurea Ciuc	Piața Cetății 2
HR-II-m-A-12726.02	Turn de poartă	Miercurea Ciuc	Piața Cetății 2
HR-II-m-A-12726.03	Șanț de apărare	Miercurea Ciuc	Piața Cetății 2
HR-II-m-A-12726.04	Parcul etnografic - Secția în aer liber	Miercurea Ciuc	Piața Cetății 2
HR-II-m-B-12736	Casa Zakarias	Miercurea Ciuc	Str. Gál Sándor 8

HR-II-a-B-12737	Ansamblul conacului Mikó, azi Fabrica de mobilă "Mikó"	Miercurea Ciuc	Str. Jigodin 47-49
HR-II-m-B-12737.01	Conacul Mikó	Miercurea Ciuc	Str. Jigodin 47-49
HR-II-m-B-12737.02	Grâнар	Miercurea Ciuc	Str. Jigodin 47-49
HR-II-a-A-12738	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Treime"	Miercurea Ciuc	Str. Jigodin 52
HR-II-m-A-12738.01	Biserica romano-catolică "Sf. Treime"	Miercurea Ciuc	Str. Jigodin 52
HR-II-m-A-12738.02	Zid de incintă	Miercurea Ciuc	Str. Jigodin 52
HR-II-a-B-12735	Ansamblul bisericii romano-catolice "Înălțarea Sfintei Cruci"	Miercurea Ciuc	Str. Kossuth Lajos 40
HR-II-m-B-12735.01	Biserica romano-catolică "Înălțarea Sfintei Cruci"	Miercurea Ciuc	Str. Kossuth Lajos 40
HR-II-m-B-12735.02	Zidul de incintă (fragment)	Miercurea Ciuc	Str. Kossuth Lajos 40
HR-II-m-B-12740	Banca Națională a României, azi Camera de Conturi	Miercurea Ciuc	Piața Libertății 14
HR-II-m-B-12728	Ansamblu urban - locuințe cu magazin la parter	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 2-4, 6
HR-II-m-B-12729	Casă	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 38
HR-II-a-B-12730	Clădirile fostei fabrici de bere, azi birouri S. C. Electrica S.A. și Vam Rom Expediții SRL	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 46
HR-II-m-B-12730.01	Fostul turn de germinare (corp 6)	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 46
HR-II-m-B-12730.02	Fostele "pivnițe" de răcire (corp 1, 2 și 3)	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 46
HR-II-m-B-12730.03	Fosta sală a cazanelor, cu coșul de fum (corp 4)	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 46
HR-II-m-B-12730.04	Fostul atelier (corp 5)	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 46
HR-II-a-B-12731	Liceul teoretic "Márton Áron"	Miercurea Ciuc	Str. Márton Áron 72
HR-II-m-B-12741	Biserica "Sf. Apostoli Petru și Pavel"	Miercurea Ciuc	Str. Sadoveanu Mihail 2
HR-II-m-B-12732	Casă (casa Gál)	Miercurea Ciuc	Str. Szász Endre 1
HR-II-m-B-12733	Casă (casa Csizsér)	Miercurea Ciuc	Str. Szász Endre 3
HR-II-m-B-12727	Reședința garnizoanei de grăniceri nr. 1, azi spital	Miercurea Ciuc	Str. Szász Endre 5

	ORL și Fizioterapie		
HR-II-m-B-12734	Tribunalul județean	Miercurea Ciuc	Str. Szász Endre 6
HR-II-m-B-12742	Fostul conac Mikes, azi casa Erdély Péter	Miercurea Ciuc	Str. Szék 141
HR-II-m-B-12743	Fostul Sediul al Scaunului Ciuc, azi Spitalul de Boli Infecțioase	Miercurea Ciuc	Str. Szék 146
HR-II-m-B-12744	Casa Kalot - asociația Caritas - trei corpuri legate prin galerii acoperite	Miercurea Ciuc	Str. Szék 147
HR-II-a-A-12745	Mănăstirea Franciscană	Miercurea Ciuc	Str. Szék 148
HR-II-m-A-12745.01	Biserica mănăstirii franciscane "Vizita Mariei la Elisabeta" cu piatra funerară încastrată	Miercurea Ciuc	Str. Szék 148
HR-II-m-A-12745.02	Clastru	Miercurea Ciuc	Str. Szék 148
HR-II-m-A-12745.03	Capela "Sf. Ioan Botezătorul"	Miercurea Ciuc	Str. Szék 148
HR-II-m-B-12746	Fosta școală confesională a mănăstirii franciscane	Miercurea Ciuc	Str. Szék 152
HR-II-a-A-12720	Ansamblul "Drumul Crucii" (Kalvaria)	Miercurea Ciuc	Str. Șumuleul Mic
HR-II-m-A-12720.01	Capela romano-catolică "Sf. Anton"	Miercurea Ciuc	Str. Șumuleul Mic 17
HR-II-m-A-12720.02	Capela romano-catolică "Passio" (A Patimilor)	Miercurea Ciuc	Str. Șumuleul Mic 19
HR-II-m-A-12720.03	Capela romano-catolică "Salvator"	Miercurea Ciuc	Str. Șumuleul Mic 19
HR-II-m-B-12739	Conacul Lázár, azi Grădiniță de copii și Cămin Cultural	Miercurea Ciuc	Str. Tolpița 93
HR-II-a-A-12774	Ansamblul bisericii fortificate romano-catolice "Adormirea Maicii Domnului"	Cârța, comuna Cârța	281
HR-II-m-A-12774.01	Biserica romano-catolică "Adormirea Maicii Domnului"	Cârța, comuna Cârța	281
HR-II-m-A-12774.02	Incinta fortificată, cu turnul porții	Cârța, comuna Cârța	281
HR-II-m-A-12774.03	Casa parohială romano-catolică	Cârța, comuna Cârța	248
HR-II-a-A-12775	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Simion și Iuda"	Cetățuia, comuna Sânsimion	3

HR-II-m-A-12775.01	Biserica romano-catolică "Sf. Simion și Iuda"	Cetățuia, comuna Sânsimion	3
HR-II-m-A-12775.02	Zid de incintă	Cetățuia, comuna Sânsimion	3
HR-II-a-B-12776	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Anton de Padua"	Ciceu, comuna Ciceu	152-153
HR-II-m-B-12776.01	Biserica romano-catolică "Sf. Anton de Padua"	Ciceu, comuna Ciceu	153
HR-II-m-B-12776.02	Casa parohială romano-catolică	Ciceu, comuna Ciceu	152
HR-II-a-B-12847	Gospodărie țărăneasă	Ineu, comuna Cârța	Str. Oltmejéke 222
HR-II-m-B-12847.01	Casă	Ineu, comuna Cârța	Str. Oltmejéke 222
HR-II-m-B-12847.02	Bucătăriedevară	Ineu, comuna Cârța	Str. Oltmejéke 222
HR-II-m-B-12847.03	Grajd	Ineu, comuna Cârța	Str. Oltmejéke 222
HR-II-m-B-12859	Fântână de sare, acoperită	Lueta, comuna Lueta	Lângă nr. 481
HR-II-m-B-12858	Piuă	Lueta, comuna Lueta	340
HR-II-m-B-12860	Casa Ladó	Lueta, comuna Lueta	995
HR-II-m-B-12864	Moară de apă	Mădăraș, comuna Mădăraș	629
HR-II-m-B-12874	Biserica unitariană	Merești, comuna Merești	Str. Principală 553
HR-II-m-B-12936	Capela romano-catolică "Sf. Filip și Iacob"	Racu, comuna Racu	Pe dealul Bogáth, la cca. 2 km V de sat
HR-II-m-B-12937	Conacul Cserei, cu poarta de piatră	Racu, comuna Racu	141
HR-II-a-A-12938	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Maria Mică"	Racu, comuna Racu	168 A
HR-II-m-A-12938.01	Biserica catolică "Sf. Maria Mică"	Racu, comuna Racu	168 A
HR-II-m-A-12938.02	Incinta fortificată, cu capela	Racu, comuna Racu	168 A
HR-II-m-B-12967	Casă de lemn	Sânsimion, comuna Sânsimion	37
HR-II-m-A-12968	Conacul Endes Miklos, azi grădiniță	Sânsimion, comuna Sânsimion	229
HR-II-m-A-12969	Capela romano-catolică "Sf. Margareta"	Sântimbru, comuna Sântimbru	La cca. 1,5 km sud de zona numită "Alszeq"
HR-II-m-B-12970	Casa Henter	Sântimbru, comuna Sântimbru	zona Pálszeg

HR-II-m-B-12971	Moară de apă și joagăr	Sântimbru, comuna Sântimbru	276
HR-II-a-A-12972	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Rege Emeric"	Sântimbru, comuna Sântimbru	520
HR-II-m-A-12972.01	Biserica romano-catolică "Sf. Rege Emeric"	Sântimbru, comuna Sântimbru	520
HR-II-m-A-12972.02	Zid de incintă	Sântimbru, comuna Sântimbru	520
HR-II-a-A-12973	Ansamblul conacului Henter	Sântimbru, comuna Sântimbru	545
HR-II-m-A-12973.01	Conacul Henter	Sântimbru, comuna Sântimbru	545
HR-II-m-A-12973.02	Poartă de piatră	Sântimbru, comuna Sântimbru	545
HR-II-m-B-12879	Poartă de lemn, sculptată	Siculeni, comuna Siculeni	45
HR-II-m-B-12977	Școala generală " Zöld Péter"	Siculeni, comuna Siculeni	225
HR-II-m-B-12978	Moară de apă	Sub Cetate, comuna Zetea	
HR-II-m-B-12986	Casa Sándor	Tomești, comuna Cârța	737
HR-II-m-B-12987	Ruinele turnului bisericii medievale "Csonkatorony"	Tomești, comuna Cârța	Str. Ambrus vis-a-vis de nr. 551
HR-II-a-A-13005	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Ioan"	Valea Strâmbă, comuna Suseni	202
HR-II-m-A-13005.01	Biserica romano-catolică "Sf. Ioan"	Valea Strâmbă, comuna Suseni	202
HR-II-m-A-13005.02	Zid de incintă	Valea Strâmbă, comuna Suseni	202
HR-II-m-B-13008	Cuptoarele minei vechi	Vlăhița	Zona Bányatelep
HR-II-m-B-13009	Forja veche	Vlăhița	Str. Spitalului 9
HR-II-m-B-13012	Clopotnița de lemn a capelei romano-catolice	Voșlobeni, comuna Voșlobeni	Vizavi de nr. 207
HR-II-m-B-13010	Biserica "Sf. Arhangheli"	Voșlobeni, comuna Voșlobeni	100
HR-II-m-B-13011	Joagărul familiei Bencze	Voșlobeni, comuna Voșlobeni	205A
HR-II-m-B-13013	Casa și poarta de lemn Csiki Zsigmond-ne	Zetea, comuna Zetea	296
HR-III-m-B-13015	Statuia "Sf. Ana"	Cârța, comuna Cârța	Vis-a-vis de nr. 248, pe dâmbul pe care se află biserica romano-catolică
HR-III-m-B-13017	Monument comemorativ al eroilor căzuți în primul război mondial	Racu, comuna Racu	168 A
HR-IV-m-B-13018	Casa memorială Nagy Imre	Miercurea Ciuc	Str. Jigodin 2

HR-IV-m-A-12745.04	Cruce de piatră	Miercurea Ciuc		Str. Szék 148 lângă biserică
HR-IV-m-A-12775.03	Cimitirul bisericii romano-catolice "Sf. Simion și Iuda"	Cetățuia, comuna Sânsimion	3	
HR-IV-m-A-12775.04	Cruce de piatră	Cetățuia, comuna Sânsimion	3	
HR-IV-m-B-13027	Coloana Siculicidium	Siculeni, comuna Siculeni		43 Pe drumul național
HR-IV-m-B-13028	Crucea de piatră în amintirea epidemiei de ciumă	Tușnad, comuna Tușnad		La 100 m SV de sat, pe drumul național
HR-IV-m-B-20316	Poartă de lemn	Zetea, comuna Zetea		Str. Principală 169